

บทที่ ๒

ระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๒.๑ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาขณะนี้ มีสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน ที่เปิดสอนหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและประสิทธิ์ประสาทปริญญา โดยรับผู้สำเร็จประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อเพื่อผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ สนองความต้องการของสังคม และพัฒนาประเทศ โดยมีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในส่วนกลางและส่วนภูมิภาครวม ๑๓ แห่ง และวิทยาลัยเอกชน ๑๐ แห่ง ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ดังนี้

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้แก่^(๒)

๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๓. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๔. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๕. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๖. มหาวิทยาลัยมหิดล
๗. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๘. มหาวิทยาลัยศิลปากร
๙. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑๐. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๑. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
๑๒. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
๑๓. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันอุดมศึกษาข้างต้นส่วนใหญ่เปิดสอนในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ยกเว้น มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ที่เปิดสอนแค่ระดับปริญญาตรี ส่วนสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์สอนในระดับปริญญาโท

วิทยาลัยเอกชนได้แก่

๑. วิทยาลัย เกริก
๒. วิทยาลัยกรุงเทพ
๓. วิทยาลัยการค้า
๔. วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
๕. วิทยาลัยคณาสวัสดิ์
๖. วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
๗. วิทยาลัยพ่ายัพ
๘. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
๙. วิทยาลัยเทคนิคสยาม
๑๐. วิทยาลัยศรีปฐม

๒.๒ ประวัติความเป็นมาและโครงสร้างของมหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐ

ประวัติความเป็นมาและโครงสร้างของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีดังนี้คือ

๒.๒.๑ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถานที่ตั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ที่ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร^๒

ประวัติมหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๔๕๔ โดยวิวัฒนาการจากการยกฐานะโรงเรียนมหาดเล็กขึ้นเป็น "โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว" เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๕๓ เพื่ออบรมข้าราชการให้พร้อมที่จะไป

รับราชการได้ทุกกระทรวงทบวงกรม โดยมีสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น กฎหมาย การปกครอง การต่างประเทศ การเกษตร การช่าง และการแพทย์^(๒)

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานดูรายละเอียดภาคผนวก ก.

๒.๒.๒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งอยู่ที่ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร^(๒)

ประวัติมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖ โดยเริ่มจากการศึกษาการเกษตรของประเทศ กล่าวคือวิวัฒนาการมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูกสิกรรม ซึ่งตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๖๐ ภายในสังกัดกระทรวงธรรมการ ต่อมารัฐบาลเห็นว่าโรงเรียนฝึกหัดครูกสิกรรมนี้มีประโยชน์ต่อการศึกษาของประชาชนมาก จึงได้วิวัฒนาการเรื่องมาจนเป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์^(๒)

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานและรหัสประจำแต่ละหน่วยงานดูภาคผนวก ก.

๒.๒.๓ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งอยู่ที่ตำบลเมือง อําเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น^(๒)

ประวัติมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งขึ้นตามโครงการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่มีการคมนาคมไม่สะดวก และกั้นคาน้ำอยู่ทั่วไป ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาภูมิภาคนี้บรรลุตามความมุ่งหมาย จึงจำเป็นต้องมีเกษตรกรและวิศวกร

ที่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของภูมิภาคนี้ เป็นจำนวนพอเพียง (๒)

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานและรหัสประจำแต่ละหน่วยงานดูภาคผนวก ก.

๒.๒.๔ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งอยู่บริเวณเชิงดอยสุเทพ ระหว่างถนนห้วยแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (๒)

ประวัติมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ตามโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ในสมัยเริ่มแรกมหาวิทยาลัยเปิดเพียง ๓ คณะ คือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ (๒)

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานและรหัสประจำแต่ละหน่วยงานดูรายละเอียดจากภาคผนวก ก.

๒.๒.๕ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งอยู่ที่ถนนพระจันทร์ แขวงพระราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (๒)

ประวัติมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้นแต่เดิมชื่อว่ามหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๔๗๖ โดยมีจุดมุ่งหมายเบื้องต้นที่จะให้เป็นสถาบันการศึกษาในทางปกครองระดับมหาวิทยาลัย และมีหลักการเป็นตลาดวิชา ทั้งนี้เพื่อที่จะให้ประชาชนมีเสรีภาพในการศึกษาได้อย่างเต็มที่ โดยมีแขนงวิชาต่าง ๆ คือ วิชากฎหมาย วิชาเศรษฐการ และวิชาอื่น ๆ

๒.๒.๗ มหาวิทยาลัยรามคำแหงสถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งอยู่ที่ถนนสุขุมวิท ๗๑ แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร (๒)

ประวัติมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ปัญหาการขาดแคลนสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการของประชาชนที่จะศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้น ดังนั้นจึงได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนี้ขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจและมีคุณสมบัติเหมาะสม เข้ารับการศึกษาต่อไป (๒)

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานดูจากภาคผนวก ก.

๒.๒.๘ มหาวิทยาลัยศิลปากรสถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ประกอบด้วย วิทยาเขต (ศูนย์การศึกษา) ๒ แห่ง คือ (๒)

วิทยาเขตท่าพระ ตั้งที่วังท่าพระ ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพมหานคร

วิทยาเขตสนามจันทร์ ตั้งที่พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

ประวัติมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๖ โดยถือกำเนิดมาจากโรงเรียนระสิดศิลปกรรม ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนศิลปากร สังกัดอยู่กับกรมศิลปากร วัตถุประสงค์เพื่อผลิตช่างศิลป์ให้กับกรมศิลปากร เมื่อแรกตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากร เปิดการศึกษาเพียงคณะเดียว คือ คณะจิตรกรรมและประติมากรรม ต่อมาได้เปิดคณะต่าง ๆ ขึ้นอีกหลายคณะ (๒)

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานและรหัสประจำแต่ละหน่วยงานดูรายละเอียดจากภาคผนวก ก.

๒.๒.๙ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย วิทยาเขต (ศูนย์การศึกษา) ๘ แห่ง คือ ประสานมิตร ปทุมวัน บางเขน พลศึกษา บางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา โดยมีสำนักงานบริหารกลางอยู่ที่ซอยประสานมิตร (สุขุมวิท ๒๓) เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร^(๒)

ประวัติมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยถือกำเนิดมาจาก โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ซึ่งตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ ภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาได้ยกฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู อาจารย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา และได้เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวันและวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๔ วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ วิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม และวิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และวิทยาลัยวิชาการศึกษาพลศึกษา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓^(๒)

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานมหาวิทยาลัยโดยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานและรหัสประจำหน่วยงานจากภาคผนวก ก.

๒.๒.๑๐ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วยวิทยาเขต (ศูนย์การศึกษา) ๒ แห่ง คือ^(๒)

วิทยาเขตหาดใหญ่ (ศูนย์อรรถกระวีสุนทร) ตั้งอยู่ที่ถนนกาญจนาภิเษย์ ตำบลคอหงษ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วิทยาเขตปัตตานี (ศูนย์รัฐสมิแล) ตั้งอยู่ที่ตำบลรูสมิแล อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี

ประวัติมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๑๑ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เป็นสถาบันการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย ที่เยาวชนภาคใต้จะได้เข้าศึกษาต่อโดยไม่ต้องเสียค่าเดินทางเข้าเสาะแสวงหาสถานศึกษาในกรุงเทพฯ และเพื่อเป็นการกระจายความเจริญมาสู่ภาคใต้ด้วย^(๒)

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานและรหัสประจำหน่วยงานดูรายละเอียดจากภาคผนวก ก.

๒.๒.๑๑ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

สถานที่ตั้ง

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ตั้งอยู่ตำบลหนองหาร อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติสถาบัน^(๓)

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร โดยโอนวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ซึ่งสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภาสถาบันเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานและรหัสประจำแต่ละหน่วยงานดูจากภาคผนวก ก.

๒.๒.๑๒ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

สถานที่ตั้ง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประกอบด้วยวิทยาเขต (ศูนย์การศึกษา)

๓ แห่ง คือ^(๒)

ก. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ที่ตั้ง ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตราชบุรีรณะ กรุงเทพมหานคร

ข. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี - ลาดกระบัง

มีสำนักงานตั้งอยู่ ๒ แห่ง คือ

แห่งที่หนึ่ง เลขที่ ๖๖ หมู่ ๔ ตำบลลาดชะโด อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี

แห่งที่สอง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ค. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ที่ตั้ง ถนนพิบูลย์สงคราม แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ประวัติสถาบัน (๒)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๔ โดยการรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ และรับวิทยาลัยวิชาการก่อสร้างเข้าสมทบในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี - ลาดกระบัง เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ โดยมีประวัติย่อของแต่ละสถานการศึกษา ดังนี้

ก. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี คือ วิทยาลัยเทคนิคธนบุรีเดิม จัดตั้งเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ และได้รับความช่วยเหลือจาก UNDP/UNESCO ตลอดมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖

ข. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี - ลาดกระบัง คือ วิทยาลัยโทรคมนาคมเดิม ซึ่งพัฒนามาจากโรงเรียนโทรคมนาคม ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ ด้วยร่วมมือของรัฐบาลญี่ปุ่น ภายใต้แผนโคลัมโบ และวิทยาลัยวิชาการก่อสร้างในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเดิม ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๐๖ และสมทบเข้าในสถาบันฯ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ค. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คือ วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือเดิม ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๐๒ โดยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหพันธ์รัฐเยอรมัน เพื่อผลิตช่างฝีมือในสาขาวิชาชีพร่าง ๑

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งหน่วยงานและรหัสประจำแต่ละหน่วยงานดูภาคผนวก ก.

๒.๒.๑๓ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สถานที่ตั้ง

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ตั้งอยู่ที่ถนนพหลโยธิน แขวงคลองจั่น เขตบาง
กะปิ กรุงเทพมหานคร (๒)

ประวัติสถาบัน

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒน-
บริหารศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๔ โดยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลปัจจุบัน ซึ่งทรงเห็นว่าในการพัฒนาประเทศจะต้องอาศัยการใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง และจะต้องใช้
นักสถิติที่มีความรู้ความสามารถชั้นสูง ทั้งนี้มูลนิธิฟอร์ดได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือทางวิชาการและพัฒนา
อาจารย์ด้วยส่วนหนึ่ง (๒)

การบริหารงานและการแบ่งหน่วยงาน

บริหารงานโดยมีสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เป็นองค์กรสูงสุด การแบ่ง
หน่วยงานและรหัสประจำแต่ละหน่วยงานดูภาคผนวก ก.

หมายเหตุ รหัสประจำแต่ละหน่วยงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันต่าง ๆ นั้น ฝ่ายเตรียมข้อมูลของ
สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาฯ เป็นผู้กำหนดขึ้น ยกเว้นของมหาวิทยาลัย-
มหิดล ซึ่งทางมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดมาให้

๒.๓ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถาบันการศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการชุมชน
และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของไทย หน้าที่รับผิดชอบด้านการสอนเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุด ดังนั้น
สถาบันการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพยากรณ์ความต้องการทรัพยากรด้านต่าง ๆ
ล่วงหน้า โดยอาศัยสารสนเทศที่ถูกต้องและทันสมัย เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการศึกษา เช่น
การเตรียมการรับนิสิต/นักศึกษาใหม่ การปรับปรุงหลักสูตร การจัดสรรบุคลากร การใช้งบประมาณ
และการใช้อาคารสถานที่ เป็นต้น

เนื่องจากการวางแผนการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นงานที่สลับซับซ้อนและมีความยากลำบากขึ้นทุกขณะ เพราะการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของความต้องการทางการศึกษาในระดับสูง ดังจะเห็นได้จากนักศึกษาที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วจาก ๕๖,๑๑๖ คน ในปี ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ ๓ เป็น ๑๗๑,๑๗๔ คนในปี ๒๕๑๙ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาระยะที่ ๓ และจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนถึง ๒๔๔,๔๖๗ คนในปี ๒๕๒๔ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ ๔ การเตรียมการเพิ่มรับการขยายตัวอย่างรวดเร็วของนักศึกษาในแง่ต่าง ๆ รวมทั้งการตัดสินใจในด้านการบริหาร การใช้เงินงบประมาณจำนวนมากจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและระบบสารสนเทศกลางที่มีประสิทธิภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันคือ ทั้งมหาวิทยาลัย และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาการศึกษา ยังไม่มีระบบการประมวลวิเคราะห์ข้อมูลที่ดี^(๔)

๒.๔ ระบบสารสนเทศของรัฐระดับอุดมศึกษา

004818

จากระบบคลังข้อมูลของทบวงฯ นี้จะสามารถสร้างระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการวิเคราะห์สถานภาพ และศักยภาพของมหาวิทยาลัย/สถาบันในด้านต่าง ๆ โดยอาศัยข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ การวิเคราะห์แบ่งออกเป็น

๑. วิเคราะห์การปฏิบัติงาน เช่นวิเคราะห์การปฏิบัติงานของอาจารย์ งานของแผนกวิชา/ภาควิชา เป็นต้น
๒. วิเคราะห์เพื่อระบบวางแผนของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เช่น วิเคราะห์จำนวนนิสิต/นักศึกษา จำนวนอาจารย์ ลักษณะหน้าที่และปริมาณงานของอาจารย์ การจัดลักษณะการใช้อาคารสถานที่ เป็นต้น
๓. วิเคราะห์เพื่อระบบการวางแผนการใช้ทรัพยากร เช่น วางแผนการจัดสรรงบประมาณ การใช้งบประมาณ การใช้บุคลากร การใช้อาคารสถานที่และอุปกรณ์
๔. วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย เช่น ค่าใช้จ่ายของแต่ละรายวิชาที่เปิดสอน ค่าใช้จ่ายของแต่ละแผนกวิชา/ภาควิชา ค่าใช้จ่ายของแต่ละโปรแกรมการศึกษา และค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต/นักศึกษา
๕. วิเคราะห์เพื่อระบบการพิจารณางบประมาณ เช่น การพิจารณางบประมาณแต่ละแผนกวิชา/ภาควิชา หรือคณะควรจะได้รับ เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ